

Beleidsplan
voor de
PAROCHIEKERKEN
van de
Gemeente Laarne

februari 2025

Beleidsplan voor de parochiekerken van de gemeente Laarne

A. EEN BELEIDSPLAN VOOR DE PAROCHIEKERKEN

1. Over het waarom van dit beleidsplan

De lokale kerkelijke en gemeentelijke overheden hebben van de Vlaamse overheid de opdracht gekregen om samen een globaal parochiekerkenplan op te maken voor de gemeente.

Dit beleidsplan vindt zijn oorsprong in de conceptnota van minister Bourgeois, 'Een toekomst voor de Vlaamse parochiekerk,' van 24 juni 2011.

In hoofdstuk 111 'Oplossingsrichtingen' schrijft de minister in punt 3.1 over 'Het uitwerken van een langetermijnvisie op de toekomst van de parochiekerken door de lokale actoren.' In punt 3.4 schrijft de minister dat hij 'extra voorwaarden zal inbouwen voor het verkrijgen van subsidies voor onderhouds- of restauratiepremies voor beschermde en niet beschermde kerken.'

Naast het bestaan van een lokaal parochiekerkenplan als voorwaarde voor het verkrijgen van subsidies, zijn er nog andere redenen waarom het aanbevolen is een plan op te stellen. De toekomst van de parochiekerken is een dermate gevoelig thema dat noopt tot eensgezindheid. Die eensgezindheid kan er enkel komen als resultaat van doorgedreven lokaal overleg in een sfeer van respect en vertrouwen.

Een parochiekerkenplan kan dienen in allerlei beleids- en beheersplannen. Het kan een objectief beeld geven over het gebruik van de parochiekerken en alle gunstige en minder gunstige gevolgen die daaraan verbonden zijn.

2. Over het ontstaan van dit beleidsplan

Bij het opstellen van dit *Kerkenplan*, en de daaropvolgende *Nota*, werden de volgende factoren in overweging genomen:

1. De huidige stand van zaken betreffende het concrete gebruik van parochiekerken en beschikbare bedienaars van de eredienst
2. Het Pastoraal Plan van september 2024
3. De noden, wensen en inbreng van betrokken partijen, op de eerste plaats de christelijke gemeenschap, en meer specifiek, kerkraden, centrale kerkbesturen, parochieploegen, vzw's Parochiale Werken, en, waar nodig, de ruimere samenleving, vertegenwoordigd door de burgerlijke instanties.

Beleidsplan voor de parochiekerken van de gemeente Laarne

3. De parochiale en dekenale structuur

De kerken binnen het grondgebied van de gemeente Laarne behoren tot de Gabriëlparochie. Deze parochie strekt zich uit over de gemeenten Laarne en Wetteren. Binnen de Gabriëlparochie zijn er momenteel nog 5 kerken : Kalken St. Denijs, Laarne St. Macharius, Massemen St. Martinus, Wetteren St. Anna en Wetteren St. Gertrudis.

In 4 van deze kerken zijn er momenteel nog weekendvieringen. Vanaf eind september 2025 zullen er alleen nog wekelijks weekendvieringen plaats vinden in Kalken St. Denijs (zaterdag om 18 uur), en in Wetteren St. Gertrudis (zondag om 11 uur) .

De Gabriëlparochie behoort tot het dekenaat Wetteren dat werd opgericht op 15 augustus 2016. Het omvat alle parochies van de gemeenten:

- Destelbergen
- Laarne
- Lede
- Melle
- Merelbeke
- Oosterzele
- Wetteren
- Wichelen

B. PAROCHIEKERKEN IN LAARNE

1. De kerk, huis van God, huis van mensen

In de geloofsbeleving van de christelijke gemeenschap neemt het kerkgebouw een centrale plaats in. Voor de gelovige is de kerk het huis van God onder de mensen. Het is een plaats waar viering, gebed, zingeving, vorming, sociaal contact, kunst en geschiedenis elkaar treffen.

Ook vele niet- of andersgelovigen erkennen de waarde van het kerkgebouw in haar historische, culturele, sociale en religieuze eigenheid. Het kerkgebouw behoort daarom niet alleen de christelijke gemeenschap toe, het wordt ervaren als 'gemeengoed.'

Daarom is het belangrijk dat het kerkgebouw op regelmatige basis vrij toegankelijk is. De kerk maakt deel uit van de publieke ruimte, waar iedereen, van welke gezindte ook, welkom is. Het pastoraal beleid oordeelt dan ook dat het geen nut heeft een kerkgebouw dat, om welke reden ook, deze regelmatige toegankelijkheid niet kan garanderen, voor de eredienst te behouden.

2. Parochiekerken in de gemeente Laarne in 2025

De gemeente Laarne telde in januari 2025 twee parochiekerken, zijnde:

Beide van vóór de oprichting van het bisdom Gent in 1559 (laatgotisch)	
St.-Denijs, Kalken	<ul style="list-style-type: none">• Oudste vermelding van een gebedshuis in Kalken: 12de eeuw• Huidige gebouw: 15de eeuw (toren) en later• De la Hayes-orgel (1712 en later)• Beschermd monument sinds 1936
St.-Macharius, Laarne	<ul style="list-style-type: none">• Oudste vermelding van een gebedshuis in Laarne: 1120• Huidige gebouw: begin 16de eeuw en later• Lenglet-orgel (1672 en later)• Beschermd monument sinds 1942

C. TOEKOMST VAN DE KERKEN VAN DE GEMEENTE LAARNE

1. Huizen van Gebed en Pastoraal

'De eerste bestaansreden van een kerkgebouw is te fungeren als 'huis van God onder de mensen.' Daartoe werd het gewijd. Een kerk bewaren houdt dan ook in dat we haar primaire doelstelling vrijwaren: de christelijke geloofsbeleving mogelijk te maken en te stimuleren, door middel van de viering van de sacramenten (eredienst) en de verkondiging van het evangelie (catechese). In de parochiekerk komt het geloof van de gemeenschap samen, van hieruit vertrekt het ook en stelt het zich ten dienste van de wereld (diaconie).'

(Uit het Kerkenplan van het dekenaat Wetteren, juni 2015)

2. Kerken die we behouden voor de eredienst

Zowel de Sint-Machariuskerk in Laarne als de Sint-Denijskerk in Kalken blijven bewaard voor de eredienst. De Sint-Denijskerk blijft fungeren als 'initiatiekerk'.

Sint-Machariuskerk in Laarne:

- Deze kerk blijft behouden als gebouw voor de eredienst.
- Deze kerk is dagelijks open als plaats voor bezinning, stilte en gebed.
- In deze kerk blijven huwelijken en uitvaarten doorgaan.
- Erediensten kunnen blijven doorgaan in deze kerk zoals gelegenhedsvieringen, vieringen voor de scholen, viering voor de Sint-Machariusprocessie.
- De kerk komt in aanmerking voor valorisatie (culturele evenementen zoals bijvoorbeeld Melopee, kerstconcert, concert Arti Amanti).

Sint-Denijskerk in Kalken:

- Deze kerk blijft behouden als gebouw voor de eredienst.
- Deze kerk is dagelijks open als plaats voor bezinning, stilte en gebed.
- Deze kerk is binnen de gemeente Laarne de initiatiekerk. Dit houdt in dat de christelijke initiatiesacramenten er worden gevierd: doopsel, vormsel en eucharistie op zondag (plus eerste communie), en dat er voldoende dragende krachten aanwezig zijn om er voor te zorgen dat liturgie, catechese en diaconie er met de vereiste zorg en het nodige enthousiasme worden ter harte genomen.
- De kerk komt in aanmerking voor valorisatie.

Het Centraal Kerkbestuur gaat akkoord met de vraag van de gemeente Laarne om op haar kosten een studie te laten uitvoeren in het kader van eventuele nevenactiviteiten, nevenbestemmingen, herbestemmingen van de Sint-Machariuskerk te Laarne en de Sint-Denijskerk te Kalken. Nevenbestemmingen of herbestemmingen overschrijden weliswaar de termijn van dit kerkenbeleidsplan.

3. Dossiers voor deze kerken

Voor de Sint-Machariuskerk in Laarne: architectenbureau Bressers heeft een dossier samengesteld per februari 2025. De gemeente Laarne heeft dit dossier ontvangen.

Voor de Sint-Denijskerk in Kalken zijn geen dossiers lopende of ingediend.

D. SAMENVATTING

De twee parochiekerken in de gemeente Laarne blijven behouden voor de eredienst.

Gedaan te Laarne, 3 februari 2025.

Namens de **Parochieploeg**,

Yvan Stassijns, pastoor-deken

Namens het **Centraal Kerkbestuur Laarne**,

Erwin De Moor, voorzitter

Bijlagen:

1. Verslag van monumentenwacht van de Sint-Denijskerk in Kalken
2. Historische nota over de Sint-Denijskerk te Kalken
3. Verslag van monumentenwacht van de Sint-Machariuskerk in Laarne (deel 1, 2 en 3)
4. Plan van architectenbureau Bressers voor de Sint-Machariuskerk in Laarne

Goedkeuring Kerkenbeleidsplan Laarne

Joris De Jonghe, diocesaan administrator van het bisdom Gent, verklaart hierbij dat hij heeft kennis genomen van het *Kerkenbeleidsplan Laarne 2026 – 2031* voorgelegd op 22 juli 2025 en dat hij dit plan goedkeurt.

Gent, 29 juli 2025

Diocesaan administrator

Handtekening(en)